

„Edinost“

Izaja enkrat na dan, razen nedelj in pismikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvd.).

Telefon št. 878.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

1. tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

† A. J. Dobrjanskij.

(Dalje.)

S takim mišljenjem je prišel v dotiko s tedanjim tednikom »Parlamentar«, ki ga je bil osnoval izdajatelj »Tribüne«, pok. Skrejšovský. Pe smrti tega češkega publicista je Dobrjanskij mnogo vplival na uredovanje in polnjenje »Parlamentarja«. Članki so se pričeli objavljati pod njegovim vplivom in l. 1885 je on napisal teorijo o »Nacionalni avtonomiji«. Par dopisov od moje strani v ta tednik je zadoščalo, da je Dobrjanskij zapazil moje ime, in to je bilo izvestno povod, da sem, povabljen, še isto leto prišel iz Gorice na Dunaj za nekaj tednov nadomeščat glavnega urednika. Tako sem se seznanil s slovenskim mislilcem in dejateljem Dobrjanskim. Sam sem nato premišljal teorijo o »nacionalni avtonomiji« insem glede na Slovence konec leta 1885 začel v »Parlamentarju« priobčevati o vsaki slovenski pokrajini članke v smislu nacionalne avtonomije in še le potem v tedanjem Ljubljanskem »Slovanu«, najbolj pa v »Slovenskem Narodu«.

V »Slovenskem Svetu«, zasnovanem l. 1888, sem jaz potem narodno samoupravo razpravljaval v vseh 12 letnikih izhajanja tega lista, in Dobrjanskij se je ne le proti meni, ampak še bolj nasproti drugim, večkrat izrazil, da jaz najbolje umem in priporočam program nacionalne avtonomije.

Na to stran je potakem Dobrjanskij posredno vplival na glavno politično mišljenje Slovencev. On je dokazoval potrebo za vse tostranske Slovence, da naj dosežajo najprej nacionalno avtonomijo; še le potem naj se brigajo za državno pravo.

Za državno pravo se ni posebno ogreval, ker ima za Slovence, zlasti pa za Čeha, tudi mnogo jako senčnatih strani. Vendar pa je rad uvidel, da Slovenci spoznavajo, da po državnem pravu pripadajo k Hrvatom. Da, on sam je najtemeljiteje pisal o tem pravu, zlasti tudi v poznejši obsežni brošuri: »Die Parteien der Slaven in Böhmen«. Da, otec te po obsegu znamenite, radi tega od čeških in poljskih politikov prezirane brošure, je bil veliki državniški mislilec Dobrjanskij.

On je torej kazal, kaka samostalna prava so imeli Hrvati s svojo lastno avtonomijo!

PODLISTEK

Velik grešnik.

Povest.

Ruski pisatelj D. N. Mamin - Sibirijski. Posl. Podraški.

VI.

Ciril je sel k mizi ter jej povedal vse, kar je preživel te dni, kako se je jezil na njo, kako se ni hotel sklicati na njo pristavi Akakiju, ko ga je ta zalotil v hiši za popotnike, kako so ga privedli v ječo ter se je on celo veselil, da napravi s tem zopernost njej, Avdotiji Markovni; kako je potem premislil to stvar ter umel vse. Vse je povedal Ciril, ničesar ni zatajil, niti današnjih sanj.

»Ali pa umeš, čemu mi je, nevednemu, imela služiti ta groza?« je ponavljal šepetaje, ozrši se naokrog.

»Bedasta sem... stara...«

»Nu, tako sem si to pojasnil. Pastir sem, e v moji duši tiči zloba... kaj ne? Pastir, a upadel sem v malosrčnost... Pastir, obsojujoči one, katere je vjel Antikrist v mrežo... Močan je on, ta naš sovražnik in moč noči najavlja razum. Sedaj umeš: jaz sem hujši od vseh onih tu v ječi, ker sem se smatral za boljšega ter obsojal druge. Ti vneto služijo svojem najgnusnejšemu zapeljivcu ter svoje pogubno delo opravljajo z odliko, zametajoč vest, dušo in razum... Ti v resnici služijo, jaz pa sem postal malosrčen, da,

Seveda ni bil Dobrjanskij le za združitev Slovencev s Hrvati, ampak tudi za neizogibno potrebno sporazumljenje s Srbi.

No, vrnimo se k Slovincem. »Slovenski Svet« je bil začel izhajati začetkom l. 1888, ravno mesec pozneje, nego je bil v Dunajskem »Vaterlandu« priobčen razupiti skupni pastirski list, ki je krivično ovajal Jugoslovane in njih niže svedenistvo. Take zausnice Jugoslovani niso morda nikdar doživeli, da si se jim je pripetilo že mnogokaj. A ni bilo človeka med njimi, ki bi bil pokazal na veliko krivico, ki se jim je zgodila s tem hierarhičnim listom. No, Dobrjanskij je takoj spoznal to nevarnost, in starček, tedaj v 85. letu življenja, je sel k mizi in takoj napisal in priobčil brošuro »Zur Steuer der Wahrheit«. Ta spis je hudo zadel tiste, ki so bili podpisali pastirski list, in tedanji prof. bogoslovja, poslušni dr. Mahnič, je ob isti priliki začel braniti avtorje skupnega pastirskega lista in odtlej začel mahati pred vsem po »Slovenskem Svetu«. Ta borba, kakor znano, mu je najbolj pripomogla, da so tudi njega postavili v vrsto podpisavših zloglasni list. Dr. Mahnič in nihče na Slovenskem ni vedel, kdo je avtor spisa »Zur Steuer der Wahrheit«. Dobrjanskij se namreč ni nikdar podpisoval s svojim imenom pod spise političnega ali takega obsega, katerih namen je bil, aktualno vplivati na obča dela. Podpisoval se je običajno kakor »stari avstrijski patrijot«. Tu pa tam so ugibali, ali le bliži prijatelji so spoznali njegovo pero. Tako je bilo možno Dobrjanskemu ostati nepoznanemu tudi med Slovenci, katerim in za katere je napisal in po »Slovenskem Svetu« priobčil najvažnejše in temeljitejše razprave. Vse namreč, kar se je l. 1889 in v naslednjih par letih priobčilo v »Sl. Svetu« proti dru. Mahniču, je proizšlo naravnost iz peresa Dobrjanskega. V dotičnih razpravah, ki so bile navidežno plemiške, v resnici pa prave historijske razprave, se je govorilo o cerkvi, o zgodovini rimskega obreda, o Veliki noči in žnjozdrženem vprašanju o koledarju, poleg drugih vprašanj. Silno zapleteno vprašanje o koledarju je potem izišlo v posebni knjigi tudi v ruskem jeziku. Dobrjanskij je, mimogrede omenjeno, dokazoval, da gregorijanski koledar nima prave znanstvene pod-

smatral sem se za boljšega od vseh. Toda moja slepota mi je padla z očij in sedaj vidim vse, dušica... Radujte se z menoj, maloverni, kajti nastopil je dan obiskovanja. Pustite me izvršiti svojo stvar, a Bog mi pomore, da se vrnem k vam. Poidi in naznani vsem mojo malovernost.

Po teh besedah je Ciril, po koncu stojč, odrinil ovrtnik svoje jetniške halje, ter pokazal svoje odstrižene lase. Avdotija Markovna je zaploskala prestrašena z rokama ter jela kričati, dokler je Ciril ni pomiril s strogo besedo.

»Dovolj je, maloverni. Tudi to mora biti... Antikrist me tu zalezuje... Najpoprej mi je pobral blagoslovljeno vodo, potem mi je segel celo po laseh. Jaz sem prestrašen, on pa mi besen striže lase. Napotil je k temu brezpopoveca in ta revež si misli, da dela to sam od sebe. Vse je tako... Evo, tudi tebe je poslal s papirjem.«

Ciril se je tiho nasmehnil ter zmagovalno pogledal vznemirjeno Avdotijo Markovno.

Tako je starka odšla, le opravičivši ničesar. O odhodu je pozvala Kasuara na stran, potlačila mu nekaj v skrčeno dlan ter strogo naročila, kaj je treba storiti.

»Pomirite se, Avdotija Markovna«, je momljal nadzornik zarudevši od vneme. Za vas sem pripravljen storiti vse.

stave, in zato je treba čakati, da pravoslavni narodi izpremeje svoj koledar, ne na fundamntih gregorijanskega koledarja, temveč na novih, kateri bodo veljali vesoljno, za vse narode. Kake važnosti so kritični spisi Dobrjanskega tudi v »Slov. Svetu«, kaže tudi to, da so se neslovenski škofi in višji pastirji naročali na »Sl. Svet« radi teh razprav, in jeden učeni hierarh, ki je že davno nadškof, je meni prilično osebno omenil: Jaz sem cerkveni zgodovinar, a v teh spisih sem prvokrat zapazil mnogo rečij, da ne omenjam ženijalnih presojanj avtorjevih.

(Zvršetek pride.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 9. aprila 1901.

Dogodki v hrvatsko-slovenskem klubu.

Reški »Novi list« piše: Na podlagi informacij jednega poslanca v državnem zboru in poznane rodoljuba našega, smo bili priobčili, da je nade, da Ferjančič in Plantan ne izstopita iz kluba. Te nade se niso uresničile.

Kranjski liberalci, ako bi bili umeli, so mogli izigrati Šušteršica in njegovo stranko. Ta stvar v hrvatsko-slovenskem klubu je bila tako lepo izvedena, da je ves narod njim dal prav, nad vse pa Hrvatje niso odobrvali centrumškega kluba. Danes pa izgleda tako, kakor da bi klerikalci mogli izigrati liberalce, kateri poslednji so svojemu stanju sami krivi. (Mi smo naravnost izrekli svoje mnenje ozirom na dogodke v hrvatsko-slovenskem klubu. Op. ured. »Edin.«)

No, danes je zastoj govoriti o tem. Ogenj razdora gori na Slovenskem huje, nego-li kedaj poprej. Na vratih je italijanstvo. Nemci so naskočili, da bi izbrisali slovenski element — a rodoljubi se pripravajo o svetovnem gospodstvu papeževem in o dogmi za nezmožljivost! Novinstvo, propovednice, društva, vse to je krenilo v sveti ali prokleti boj. Bilo bi smešno, ako ne bi bilo žalostno. Naloga našemu nepristranskemu novinstvu je, da uliva vodo in da tušira razvnete glave. Od slovenskih listov jedina »Edinost« vrši to nehvaležno, ali patrijotično službo. Hvala jej! Ko se strasti pomirijo, narod jej ne pozabi uslug, ki mu jih je storila v tej dobi krize.

Bistro oko Budzkovo je videlo, kako je Kasuar skril za hrptom stoubljevi bankove. Evo, blagoslovljena voda!

Komaj je oddiral konjiček z Avdotijo Markovno, že je dospel pristav Akakij. Srečal je starko na poti ter se vrgel na toplo njeno sled.

»Nu kaj?« je vprašal, gledaje v kôt. »Sama je prišla prosit, da bi izpustili škofa?«

»Kako, kaj?« se je začudil Afanasij Ivanič.

»Kako?... Sama je porok zanj, tudi kav-eijo je sama položila.«

»Ne opeharis me!« je mrmral Afanasij Ivanič prestrašen. »Jaz ga ne izpustim... Ne-poznan človek.«

»Nemara si se zaljubil vanj?« se je nasmeljal Akakij.

Pogledala sta drug drugega te se ježno obrnila strani. Akakij je umel, da je Kasuar zadel terno in da je on sam znovič ostal bedak. Akakij je od jeze zadušljivo zakašljaj, oštel prijatelja ter mu potem molče podal roko.

»Kaj je s teboj?« čudil se je Afanasij Ivanič, odstopaje.

»Mar tega ne veš...«

»Ha, ha... Sam si si kriv, da nisi znal obdržati v rokah, ko te je srečala sreča. Oh, ti naivni Akim!«

Pristav Akakij je zasopihal kakor gad,

Tako piše »Novi list«. Mari tudi v namen, da bi »razdvajal« narodno - napredno stranko in »rušil« disciplino v njej?! Proti temu govori že takoj prvi stavek. In če komu tu ni popolnoma jasen, poučiti ga je moglo dejstvo, da je »Novi list« še ne dolgo temu napisal o političnih kvalitetah gosp. dra. Šušteršica parere, kakor ga ostrejega ne bi mogel napisati niti »Slov. Nerod«. Ostrega, seveda, v stvari; forma pa, ta je bila seveda nekoliko drugačna, nego si jo izvoljujejo pri »Slovenskem Narodu«, kadarkoli smo si mi dovolili izustiti besedo, ki ni vzeta iz njihovega slovarja, ali izreči mnenje, ki se ne pokriva z njihovim menenjem. A če se je reški list vendar čutil primoranega, da je na adresu narodne stranke izrekel isto očitjanje, katero smo bili izrekli mi — da namreč ni umela izkoristi situacije in pa ugodne dispozicije, navstale jej v slovenskem in hrvatskem javnem mnenju vsled težkih pogreškov »Slovenčeve« stranke, oziroma vsled odurnega postopanja voditelja te poslednje v parlamentu na Dunaju, če torej, pravimo, reški list izreka isto očitjanje, morajo ga siliti v to kaki razlogi. In po našem mnenju je tu možno dvojno domnevanje: ali govorita tako logika dejstev in dogodkov ter zdravi političski kriterij, ali so pa tudi pri »Novem listu« na Reki sami — avtodidakti in avto-ignoranti!

O položaju. List »Neues Wiener Journal« priobčuje pogovor z nekim »odličnim državnikom« (nekateri sodijo, da je to dr. Körber sam), iz katerega je posneti: Vlada je silila, naj se že sedaj izvedejo volitve v delegacije, ker so bile neizvršene te volitve moment vznemirjenja in ker so poslanci sami občutili, da pomirjenje pride še le potem, ko se odstrani ta moment. Govoričenje, da hoče vlada zopet uveljaviti vladanje s § 14, da je naravnost nezmislno. Ona hoče marveč postaviti parlament v vsa njegova prava in se ni plašila nobenega truda za dosego tega cilja. Kar se dostaje važnega vprašanja: obnavljanja pogodbe z Ogrsko, izjavlja »odlični državnik«, da se prlamentu še celo leto ne bo baviti s tem vprašanjem. Cesar in ogrski ministerski predsednik sta dobro poučena o stvari, da namreč parlament še ni dovolj konsolidiran, da bi mogel rešiti to težavno

kateremu je kdo stopil na rep, hotel ošteti Kasuara, ta pa je le zakašljaj ter pljunil.

VII.

Obisk Avdotije Markovne je napravil silen utis na vso ječo. Vsi jetniki so po nekakih nepoznatih poteh takoj prvi dan izvedeli o tem vse podrobnosti. Prva se je oglašila sobana s šesto številko. Ko se je Ciril vrnil iz pisarne, niso jetniki kazali ni najmanjše radovednosti; da, delali so se, kakor da ne vedo ničesar. Vkarjaje se s svojimi misli, se Ciril ni niti zmenil za bližajočo se burjo in samo na obedu je čutil, da se je zgodilo nekaj posebnega. Jetniki te sobane so se mu umikali, drugi pa so šepetali, ga ogledovali ter sploh nekaj namerjali.

»Ej, ti babji škof!« je zaupil za njim neznan glas, ko so se jetniki tolpoma vsuli iz obednice.

Ciril se je ozrl, pogledal zlobna lica ter vse umel: vsi so bili naperjeni proti njemu in v svojem smislu so imeli prav. Da, prav...

V šesti številki ga je pozdravil Salaj.

»Nu, vaša prevzviščenost, kako stoji stvar?«

Ciril je molčal. V sobani je bilo slišati pridržan šepet, na to pa je znovič sledilo roganje.

(Pride še.)

vprašanje. Ko parlament še z drugimi čini dokaže svojo sposobnost za delo, potem se bo vlada pogajala od kluba do kluba, da parlamentu dokaže važnost tega vprašanja. Vlada se nadeja, da se jej posreči tudi to. Slednjič je zatrdil »odlični državnik«, da usoda parlamenta je v rokah parlamenta!

Znamenje situacije je, da je cesar za Veliko noč ministerskemu predsedniku Körberju podelil visoko odlikovanje: Leopoldov red. Ta čin priča, da so na najvišjem mestu zadovoljni z dosedanjimi uspehi Körberjeve taktike.

Cesar pojde vendar v Prago. In sicer dne 6. maja. Spremljali ga bodo ministerski predsednik Körber, naučni minister dr. Hartel in minister-rojak dr. Rezek. Tudi dejstvo, da se je nositelj krone odločil za to potovanje, bi bilo znamenje, da na najvišjem mestu smatrajo tudi stvari na Češkem za toliko konsolidirane, da se ni bati, da bi to potovanje vznemirilo na to ali ono stran in vrglo senco nezaupanja. — Po vsem je torej soditi, da vlada vidi položaj v veliko ugodnejši luči in da se bodo ti začetki pomirjenja razvijali dalje. Ali v Avstriji je težko biti političnim prorokom in zato ne more nikdo priseči, da že bližnji dogodki ne pokažejo, da je ta vladin optimizem vendar malce preveč drzen.

Zopet Židje v katoliški cerkvi.

»Pester Lloyd« in za njim tukajšnje židovsko trobilo »Piccolo« sta zopet utaknila svoja kriva nosova v katoliško cerkev in pretakata britke solze, ker je rimski papež, glasom »Obzora«, baje obljubil, da se v jugoslovanskih škofijah polagoma uvede glagolice v cerkve. Mi se v svojih stremljenjih nikakor ne damo motiti po fingiranih židovskih solzah. Židje »Piccolovi« poznajo dobro veliki pomen, katerega ima unijatsko gibanje med nami. Z bojem proti glagolici hoteli bi nas zavesti, da bi se začeli ogrevati za glagolice in bi tako zanemarjali unijatsko vprašanje. No, mi se ne damo motiti in smo načelno proti uvajanju glagolice ravno sedaj, ko se ventilira unijatsko vprašanje, ker bi s pomočjo glagolice hoteli le uničiti unijatsko gibanje. Dokler se mi sprožila misel o unijatstvu, zatirali so glagolice in naš jezik, kolikor se je le dalo, sedaj pa, ko smo našli boljše sredstvo do uveljavljanja naših pravic v okviru katoliške cerkve, iztrgati nam hočejo to sredstvo iz rok in poučajo nam palijativna sredstva. Upamo pa, da merodajni krogi še pravočasno spoznajo, da bi bilo mnogo boljše, podpirati, nego pa ovirati unijatsko gibanje, ker to gibanje mora le koristiti nam, pa tudi katoliški cerkvi, in naj nikar ne pozabijo, da je to gibanje še vedno v okviru — katoliške cerkve! Židovskemu časopisu in vsem onim, ki bi eventuelno stali za njim, pa izjavljamo, da si ne damo več kratiti naših narodnih pravic, bodisi pod kakršnokoli pretvezo in da bomo znali vselej upotrebiti primerna sredstva, in naj bi si bilo to komu prav ali ne, da bomo branili svoje pravice.

Dogodki v Rusiji. Generalni adjutant Vano vski je imenovan naučnim ministrom. V reskriptu carja do Vanovskega je rečeno: Redna organizacija narodne izobrazbe je bila ruskim vladarjem jedna glavnih skrbi, ki so — zadovoljevalje glavnim načelom ruskega življenja in potrebam časa — stremili po popolnjenju iste. Skušnja zadnjih let pa je pokazala na tako bistvene nedostatke našega šolstva, da smatram času primerno, nemudoma lotiti se temeljite revizije in zboljšanja istega. Ceneči Vašo državniško izkušnost in Vaš prosvitljni duh, sem si izbral Vas sotrudnikom na delu nove organizacije ruske šole in ko Vas postavljam na sedaj sila važno mesto ministra za ljudsko izobrazbo sem trdno prepričan, da boste sigurno in nepremično stremili za cilji, predrtanami od mene, in da v vzgojo ruske mladine zanesete duha, dozorelega po skušnjah, in prisrčno skrb. Bog blagoslovi naše delo! Naj bi nam stariši in rodbine, ki so v prvi vrsti obvezani skrbeti za svoje otroke, pomagali na tem delu! Potem kmalu pride čas, ko bom jaz in bo ves narod z mano videl s ponosom v mladem zarodu trdno in verno nado domovine, mačno oporo istej za bodočnost.

Generalnim guvernerjem v Varšavi in vojaškim poveljnikom varšavskega vojaškega okrožja je imenovan generalni adjutant Čerkov, a štabni načelnik, generallieutenant Pusyrevski, ob istodobnem povišanju v generala, pomočnikom vojaškega poveljnika.

Kongres anarhistov. Listi javljajo, da se je kongresa anarhistov v Bruslju udeležilo kakih 100 oseb, med istimi je bilo tudi nekaj ča-

snikarskih poročevalcev. Po čitanju imen delegatov je bilo razvidno, da je zlasti v Belgiji mnogo anarhističkih skupin. Chapelier, soorganizator kongresa, je izrekel željo, naj bi kongres dovel do sporazumljenja za propagando v velikem obsegu. V poročilih iz posamičnih krajev, ki so se prečitale, se povdarja propadanje organizacij parlamentarnih socialistov in se kaže na potrebo postopanja proti žganjepitju. Ob enem naznanjajo poročila propagando za snovanje zadrugnih farm. Tudi na predstojeci stavki težakov v Antwerpen se udležuje anarhisti. V kratkem hočejo zasnovati skupino proti hišnim posestnikom, ki bo imela nalog pomagati na odnašanju hišne oprave tistim anarhistom, kateri morajo zapuščati stanovanja, ker nečejo plačevati najemnine.

Slavnosti v Nizzu in Toulonu. Nizza je vsa spremenjena od okrašenja, ki si ga je nadela za sprejem predsednika francoske republike Loubeta. Samo iz Italije je prišlo v Nizzo kakih 15000 ljudi; razun tega je mnogo tujcev iz Rusije, Nemčije in drugih krajev. Ulice so vse okrašene z zastavami in slavaloki. Loubet sam je sicer opetovano izrazil željo, naj bi se o njegovem prihodu v Nizzo ogibali prevelikemu razkošju; no vsejedno ni mogel preprečiti, da je v Nizzo prišlo 10000 vojakov za njegov sprejem in da njemu v čast prirede dva banketa, na kateri bo povabljenih 300 vdeležencev. Loubet je dospel v spremstvu Delcasséja in Andréja ob 10 uri in pol zjutraj v Nizzo, kjer so ga pozdravile artiljerije s 100 strelji. Na kolo dvoru so ga sprejeli načelniki civilnih in vojaških oblastev, nekoliko poslancev in senatorjev ter ministri Dupuy, Millerand in Lanessan. Ob tej priliki je podelil Loubet nekaterim osebam različna odlikovanja. Od kolodvora se je predsednik Loubet podal v kočiji na prefekturo; po vsaj poti je bil navdušeno pozdravljen od množice z vskliki »živio Loubet«, »živela republika!« Na prefekturi je vsprejel predsednik različne funkcionarje in sicer škofa niškega, generala Metzingerja, generalnega italijanskega konzula, župana niškega in popoldne princea Ferdinanda bolgarskega.

Pozneje je Loubet prisostvoval telovadnim vajam, katerih se je udeležilo kakih tri tisoč telovadcev. Na večer je bil banket 300 kuvertov, na katerem je načelnik niški napil Loubetu in je v svoji napitnici povdarjal udanost Nizze do republike. Na to se je Loubet zahvalil na napitnici. Mesto je bilo sinoči krasno razsvetljeno in je bila v gledališču slavnostna predstava.

* * *

Včeraj ob poldrugi uri popoldne je v Toulon dospel laško bojno brodovje sestojče iz ladij »Lepanto«, »Sicilia«, »Sardagna«, »Garibaldi«, »Varese«, »Agordat«, »Urania«, »Lampo«, »Dandolo«, »Marosini«, »Andrea Doria«, »Carlo Alberto«, »Partenope«, »Dardo«, »Fulmine«. Skupaj 15 ladij s 337 častniki, 5850 mornarji in 469 topi. Na obrežju je bilo vse polno ljudstva, istotako na parnikih in in ladijah, ki so šli italijanskemu ladijevju nasproti. Ob prihodu ladij so jih pozdravili Francozi s strelji iz topov na vojnih ladijah in na obrežnih utrdbah, odgovarjali so jim strelji iz laških bojnih ladij. Ladije so bile vse v zastavah.

Ko so se laške ladje zasidrale, podal se je na ladjo »Lepanto« — na kateri je vojvoda genoveški — pomorski načelnik, podadmiral Beaumont v spremlstvu načelnika generalnega štaba, Boule-ta, generala Joly-ja contredmirala Nabona in višjega kapitana Carfor-ta. Vojvoda genoveški je sprejel odposlanstvo v glavnem ladijnem salonu. Nagovor Beaumonta in odgovor vojvode genoveškega gibal sta se le v običajnih mejah krtuuzije. Za Beaumontom so vojvoda genoveškega obiskali razni dostojanstveniki na kar je bil obisk ladij dovoljen množici, ki se je pripeljala tja v čolnih. Francozski listi ne pripisujejo tem slavnostim politične važnosti. Posebno nasprotni eventuelni francozsko-italijanski zvezi so francozski nacionalisti.

Tržaške vesti.

Vstajenje pri sv. Jakobu. Procesija se je vršila v popolno zadovoljnost župljanov. Udeležba je bila velika. Slovesnost je poveljevala tudi vojaštvo z godbo. Od bratovščin se je v večem številu udeležila le naša bratovščina sv. Cirila in Metoda, katere zastavo so nosili na čelu procesije, in sicer iste osebe, ki so ravno v petek došle iz ječe, kjer so prestale kazen radi dogodkov povodom

procesije sv. Rešnjega telesa. Žena pa, ki je bila med obsojenci, je šla v beli obleki pred zastavo.

Zabeležiti treba tudi, da so te sv. praznike peli peveci bratovščine, ki so zopet vsprejeti v cerkev in sicer vsled naloga škofijskega ordinarijata. Vse ljudstvo, ki se je v velikem številu udeleževalo cerkvenih slavnosti je občutilo nekako zadoščenje, na tej odredbi.

Vstajenje v Rojanu. Minole sobote si menda gospod Jurizza ne podčrta rudeče v svojem koledarju. Bil je to zanj pravi dies nefastus. Nekoliko jutri.

Proti denuncijanstvu! Avktor »Mislij«, radi katerih so nam gospoda okolo »Slov. Naroda« vrgli na glavo »avtodidaktstvo« in »avtoginorantstvo«, nam piše:

Prav imate, da nastopate proti nizkemu sumničanju, kakor je v rabi sedaj v »Slovenec«. Pri nas na Kranjskem je človek že tega vajen, da se klerikalna in liberalna glasila mejsobno — denuncirajo! To pa, da se je s tem sredstvom lotil »Slovenec« tudi obmejne glasila, ki mu opravičeno nasprotuje v nekaterih važnejših točkah slovenske politike, to je znamenje, da so gospodje, ki pišejo v ta list, še precej politično nezdrili in — malenkostni. Morda bi bil umesten kateri drugi, krepkeji izraz, ali naj zadošča ta za sedaj. Ali nekoliko bolj razumljivo Vam bo to početje, ako pomislite, da so pri nas gospoda, ki »vodijo politiko«, že tako daleč, da mislijo, da so na svetu sploh možni le dve stranki, in da proglašajo za sovražnika respektivne stranke vsakogar, ki se je drznil izreči menenje, ki ni pri-krojeno po šabloni stranke.

Ali vsakdo, ki pošteno slovensko čuti, mora najstrožje obsoditi »Slovenčev« postopanje proti Vašemu listu. »Slovenec« Vam je očital panslavizem. Da ste videli, s kako slastjo je pograbila to proslula celjska »Deutsche Wacht« (ne spominjam se prav, ali je bilo to 9. ali 10. februarja) ter je konstatirala z vidnim veseljem, da je »Edinost« panslavističen list, češ: tako trdi slovenski dnevnik sam, a Slovenci se morajo najboljše poznati med seboj.

Potem Vam je »Slovenec« očital, da delate za razkol! Kako, za božjo voljo? »Slovenec« priznava sam, da je unijatska cerkev sestaven in od papežev pripoznan del katoliške cerkve. »Slovenec« sam pravi, da je Rim dovolil Rimanjem prestop v unijatstvo zato, da je preprečil prestop v pravoslavje. Moj priprosti človeški razum mi pravi torej, da oni, ki se navdušuje za unijatstvo — ako namreč unijatstvo prepreča pravoslavje — ne dela za razkol, ampak za integriteto katoliške cerkve in za ohranitev zveze z Rimom. Tako mi pravi moj priprosti razum; »Slovenec« pa Vam očita panslavizem, razkol in Rusijo. Tako postopanje mora najstrožje obsoditi vsaki pošten človek, sešeno pa vsaki pošteni Slovenec, pripadaj že h kateri stranki hoče, in vsa slovenska javnost, ako jej je sploh kaj ležeče na slovenskem narodu, bi morala odločno nastopiti proti takemu nizkemu siko-fantstvu, pa naj se je že pojavilo na desni ali na levi! Najhujši sovražniki vsakega naroda so domačini, ki pred državno oblastjo politično sumničijo lastne brate, sešeno pa, če sumničijo one, ki stoje na straži ob mejah!

Gazitelji domačih in branitelji inozemskih interesov. Ko so o neki posebni, a znani priliki znani visoki gospodje zatrjevali našim okoličanskim kmetom, kako »radi« jih (kmete) imajo mestna gospoda, borila so se v nas različna čutstva: od jedne strani nas je jeza lomila na taki krvavi drznosti, s katero bi visoki gospodje hoteli slepiti naše ljudstvo, od drugi strani pa nas je sililo v glasen smeh v očigled fenomenalni najvostnosti, ki si domišlja, da je kje le en sam pameten človek, ki bi jim verjel take — poezije. No, kdor je še kaj v dvomu, kako »radi« imajo naši signori primorskega kmeta in kaki čuvvarji so vitalnim interesom njegovim, naj le vzame v roko »Piccolo«, od minole nedelje, kjer bo videl, kako se ti »prijetelji« našega ljudstva z vsem štirimi upirajo temu, da bi se izpolnila najnujnejša želja kmetovalec naših južnih pokrajin, da bi se odpravila tista glasovita klavzula v pogodbi z Italijo. Vso svojo besedičavost, vso svojo sofistiranje uporablja v to, da bi dokazal d o b r o t e, ki izvirajo iz klavzule za naše kraje. Pravi, da meščani — a le ti da so konsumenti — imajo največji interes na trojnem: da imajo vina v velikih

množinah, dobre kakovosti in po zmernih cenah. A vsega tega da ne bi imeli ako bi klavzulo odpravili. Kajti, tako trdi, tuzemstvo ne more producirati toliko in takega vina, da bi zadoščalo glede kvantitete in kvalitete.

A ko bi po odpravi klavzule odpala možnost konkurence, bi bilo zgubljeno tudi tretje dobro: zmerne cene. Klavzula o carini na italijanska vina da je le — pravi »Piccolo« — primerna odškodnina za druge koncesije, ki jih dovoljuje Italija glede izvažanja oziroma uvažanja drugih izdelkov Avstro-Ogerske v Italijo.

Laško glasilo na lesnem trgu za — inozemske interese dokazuje nadalje, da je uvažanje italijanskih vin le blagodejno vplivalo na naše gospodarske razmere, ker je popolnjevalo nezadostno domačo produkcijo vina, skrčeno po trtni uši in drugih naravnih vzrokih. Isto da je niveliralo cene vina. Da ni bilo tega — pravi — bi se bil širil alkoholizem. Razlogi, ki jih navede, bodo veljali tudi za bodočnost, ker domača produkcija vina da ne bo zadoščala še za dolgo časa. Pa odpravi klavzule da bi domača vina imela tu monopol, vsled česar bi se porušile razmere, ki so do sedaj blagodejno vplivale na razsežnost konsuma vina in na dobroto istega. Posledica vsemu pa da bi bila: velikanška škoda konsumentom, to je: večini.

Po odpravi klavzule bi torej navstala nepopravljiva škoda, ki jo vsikdar donajajo dogodki, podražujoči živila. Škoda, ki jo trpe producenti, pa je veliko lažje popraviti, kajti, pred vsem, klavzula donajša koristi tudi producentom samim!! In sicer zato, ker se z »rezanjem« (mešanjem) vin boljšajo tudi domača vina. Vladi da bi bila dolžnost, da bi domačo produkcijo poprej povzdignila na tako višino, da bi se jej ne bilo bati nobene konkurence. Carinarske ograje da niso sposobne v to, da bi čuvala produkte, ki po svojih notranjih elementih ne odgovarjajo konsumu. Pred vsem treba torej podpreti in ojačiti domačo produkcijo.

To so — v kratkih potezah — razlogi, s katerimi glasilo naše iredente opravičuje svoj strah pred odpravo glasovite klavzule. Mi hočemo to dokazovanje »Piccolo« prerešati ter pokazati, kako malo zrnja ostane na rešetu in koliko plev pade skozi.

Imenovanja. Poštini vežbeniki so imenovani doučeni višjereale Henrik Holzknecht, Humbert Zamperolo in Marij Zoeh.

Interpelacija do g. dra. Veneziana. G. dr. Venezian, ki je pred kratkim pokazal v mestnem svetu svojo »ženjalnost« na iztikanju monogramov in ki je v monogramu T. T. (Tramway Triestino) videl T. T. G. (Triester Tramway Gesellschaft) je brzkone opazil, da imajo načelniki mestnih pometalcev (kateri spadajo sedaj pod mestno režijo) na svojih kapiceh rozete s kričečo italijansko trikoloro. Pisee teh vrstic je imel priliko opazovati jedno teh rozet prav od blizu in je zapazil v svoje največje začudenje, da je na rozeti tudi 5 tankih črnih nitic. Teh nitic se v daljavi dveh korakov seveda ne zapazi, dr. Venezian pa, ki je v tem specialist, jih je s svojim bistrim očesom gotovo že zapazil. Ušojamo se torej postaviti na g. dra. Veneziana ponižno vprašanje: kaj misli gospod doktor ukreniti v to, da se tiste črne niti odstranijo in da se na ta način v ničemer ne bodo motile belo-rudeče-zelene barve italijanske trikolore?

Nagla smrt. V soboto zvečer je umrl nagle smrti gospod Ferdinand Raffaelli, lastnik knjigarne na borznem trgu. Šel je s svojo gospo po Korzu, kar mu je hipoma prišlo tako slabo, da so ga morali prenesti v bližnjo lekarno Cignola, kjer je kmalu izdihnil. Prepeljali so ga v mrtvašnico pri sv. Justa.

Pošta za e. kr. vojno ladijo »Donau«. Tržaški poštni urad pošlje pisemsko pošto za e. kr. bojno ladijo »Donau« v Hongkong dne 13., 16., 20., 27., in 30. t. m. ob 8. uri in 25 min. predp. z vlakom južne železnice št. 1002 via Cormons.

Roparski napad. V nedeljo zvečer zapazili so redarji v ulici Riborgo na tleh nekega moža in nedaleč od tam pa 4 bežeče moške postave. Stražarji so udrli za njimi in prijeli tri izmed njih ter jih odvedli v ulico Tigor. Dva od teh, Ivan Milich, in Jakob Formigini oba iz ulice Vitelli št. 1. sta v družbi s tretjim, kateri pa jo je srečno popihal, napadla krošnjarja Mihaela Baruha, ga pretepla, vrgla na tla in mu vzela uro. Tretjega aretirane, Justa G., so izpustili, ker ni bil sokriv tega čina.

Prstan je zgubil nekdo, ko je šel po poti od sv. Antona novega, po ulicah Caserma in Ghega do stacije in potem po isti poti nazaj. Kdor ga je našel, naj ga izvoli prinesiti v naše uredništvo.

Poskušena samomora. Predvčeršnjim ob 2. uri popoldne hotel se je umoriti 24-l. Hugo C., ker mu je pred mesecem umrla ljubica. Popil je steklenico strupa, a so ga še pravočasno našli stariši, ko se je v bolečinah zviljal na tleh. Dali so ga potem prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so mu izprali želodec in mu tako rešili življenje.

Predvčeršnjim se je vrغل v morje 27-l. težak Peter L., ker se je bilsprl s svojih hišnim gospodarjem in se v prepiru tako razgrel, da je izbežal iz hiše, hote se umoriti. Dva mladeniča sta ga opazila, ko je skočil v morje in ga rešila.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 11.1, ob 2. uri popoldne 16.3 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 763.6. — Danes plima ob 1.0 predp. in ob 11.25 pop.; osek ob 6.22 predpoludne. in ob 5.30 popoldne.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda. V pušici pri Francu 4 K 6 st., N. N. 3 K, 7/4. Pristavec za velikonočni piruh 10 K.

NB. Ako bi ne bil kateri prispevek objavljen, se prosí, da se to blagohotno naznani blagajništvu.

Onim, ki si hočejo tu pridobiti domovinsko pravico. Politično društvo »Edinost« je ustanovilo poseben urad, v katerem se dajejo pojasnila v tem pogledu. Kdor torej želi pojasnil, ali ne zna sam pisati prošnje, naj pride v ta urad, ki posluje v prostorih »Delalskega podpornega društva« št. 1. (Via Molin piccolo št. 1.)

M. Kamušičič,
t. č. uradnik.

Vesti iz ostale Primorske.

× Štiridesetletnica deželne avtonomije v Istri hočejo signori slaviti, ko se snide deželni zbor. (Prva seja je bila dne 6. aprila 1861.) Vendar pa je deželni glavar Campitelli že te dni dobil mnogo brzojavnih čestitk. Posebno pristržno je čestitala deputacija poreškega mesta. Poreška »Istria« pa si je tudi o tej slavnostni priliki privoščila članek, v katerem — laže po svoji stari navadi! Čujte le: deželni zbor — čitaj: njega večina — je bil vsikdar zvest tolmač velikanske večine v deželi, ker tisti »nekateri«, ki se oglašajo z »nekimi pritožbami«, nikoli ne predstavljajo večine. »Istria« se noče baviti z neskladnostmi, ki jih spravlja na dan kakov posamični poslanec, ali ne more molčati o zahtevi nekaterih poslancev, da bi se zapisniki sej priobčevali tudi v slovenskem jeziku. Sedaj prihaja argument, na katerem boste strmeli: vlada sama da je zaukazala tako, da se seje deželnega zbora istrskega morajo vršiti v italijanskem jeziku! Ali ste že doživeli kaj takega, da bi katera korporacija jubilej svoje avtonomije, samouprave, suverenosti slavila s tem, da pripoveduje, kako jej drugi nepoklicani segajo v nje prerogative, torej jej — **krčijo avtonomijo!** Lepa proslava avtonomije, vredna komedijašev in vredna laži, da je laška večina tolmač mišljenja ogromne večine prebivalstva, ki je po veliki večini — slovensko!!

Ali pride še hujše, dragi čitatelj! Da bi podprla to svojo gorostasno laž, kakoršno more izreči le človek, čegar lice ne pozna več rudečice srama, pravi, da v vsej Istri niti 30 oseb, ki bi umele slovenski ali hrvaški književni jezik!! Ni duhovniki niso umeli in da ne umejo tiskovniki, ki se jim pošiljajo v tem jeziku. Čemu torej tiskati zapisnike tudi v tem jeziku??

Slednjič moralizuje »Istria« na adresu naše duhovščine, češ, da ni lepo, ako ona javno razpravlja o posvetnih stvareh, ki so v odprtem nasprotju z evangelijem. S tem se le spravljajo v nevarnost, da padejo iz visokega dostojanstva svojega in da zgube svoj veliki ugled.

Tako proslavljajo signori jubilej avtonomije: z lažjo, z odrekanjem državljskih pravic ljudem, ki žive v okvirju te avtonomije, z odrekanjem enakopravnosti večini prebivalstva, katero bi morala ščititi ta avtonomija, in pa s zatajevanjem načela — avtonomije!!

Mi ne vemo, da-li in kako se naši poslanci mislijo udeležiti proslave štiridesetletnice dež. avtonomije istrske, ko se snide dež. zbor. Ali če se je, bo to lepa prilika, da povedo gospodi — in nič ne dé, če bi tudi s tem motili slovesnost trenutka —: da to, kar imenujejo oni dež. avtonomijo, ni bilo družega, nego monopol klike, zloraba nenasitne oligarhije, dušenje sleherne slobode, proganjanje, gaženje konstitucionalnih in državljskih pravic! Povedo naj jim, da teh 40 let samouprave v Istri je bila doba najgrše političke nemoralnosti, ki je zastrupila vsejavno življenje v Istri. Pokažejo naj, kaj so oligarhi naredili iz uboge dežele, ker so le zlorabili deželno avtonomijo; pokažejo naj: kako niso nič storili za povzdigo kulturnega nivo, kako so pustili, da je gospodarstvo propadalo bolj in bolj in da se je ljudstvo pogreznilo v siromaštvo, katerega ne more opisati nobeno pero. Mesto da jubilirajo, naj bi se raje poskrili in — sramovali, kajti to je le jubilej njihove sramote, njihove totalne nesposobnosti za upravljanje dežele, torej nesposobnosti za uživanje — avtonomije!!

Vesti iz Kranjske.

* Občinskih volitev v Ljubljani se udeležijo letos tudi socijalni demokrati. Tako je sklenil volilni odbor sporazumno z izvrševalnim odborom stranke. Posebnih uspehov se menda gospodje sami ne nadejajo.

* Ciganski tabor v Trubarjevih ulicah v Ljubljani. V petek je prišla preko Ljubljane ciganska družba. V Trubarjevih ulicah je napravila odmor ter nakrmila suha kijuseta. Ljubljancani so cigansko »razstavo« ogledovali z zanimanjem. Cigani so pripovedovali, da so prišli iz »Azije.«

Vesti iz Štajerske.

— Lastni dom. Pod tem imenom se je zasnova v Celju »registrirana delavska zadruga z omejeno zavezo«. Zadrugi je namen zidati delavske hiše. V ta namen je že kupila zemljišče 5200 kvadratnih sežnjev. Stanovanja bo zadruga zidala v sporazumljenju z dotičnimi delavci. Hiše se bodo izročale delavcem proti nekaj plačilu na račun in poplačanju zneska v tedenskih ali mesečnih obrokih, tako, da bo v gotovem času kupnina poravnana in preide hiša v last delavca. Načelnik zadrugi je dr. Ivan Dečko.

Brzojavna poročila.

Kongres slovanskih novinarjev.

ZADAR 8. Včeraj so udeležniki kongresa slovanskih novinarjev v Dubrovniku na parniku »Willam« došli v Gruž, kjer jih je pozdravil grof Caboga v imenu dubrovaške občine. V imenu vsprejemnega odbora jih je pozdravil odvetnik dr. Vojnović. Odgovorila sta eden češki in eden poljski gost.

DUBROVNIK 9. (B.) Predsednikom kongresa slovanskih novinarjev je bil izvoljen urednik Chilinski iz Krakova, podpredsednikom pa Slovak Hurban Vajanski in Slovenec Gabršček. Predsednik in oba podpredsednika so poudarjali potrebo vzajemnosti med slov. novinarji v habsburški monarhiji. Poročilo o korespondenčni pisarni za slovanske novine in ono o ustanovi društva slovanskih novinarjev sta bili po dolgi debati v načelu sprejeti. V razpravi o resoluciji glede medsebojnih odnosov slovanskih narodov je prišlo do živahnih razgovorov. Resolucija je bila na to vsprejeta. Kakor bodoče mesto kongresa se je določila Ljubljana.

Nesreča na morju.

REKA 9. (B.) Sinoči ob 8½ uri je parnik »Bakar« vračajoči se iz Cerkvenice, na katerem je bilo 300 izletnikov, pri obrežju »Pečine« z vsa silo trčil ob parnik »Senj«, ki je plul v Bakar. Nastala je velika panika, vendar je bilo konstatirano, da je »Bakar« ostal nepoškodovan, dočim je bil »Senj« poškodovan. Oba parnika sta odplula na Reko. Pomorska oblast je še tekom noči uvela strogo preiskavo.

Kongres proti alkoholu.

DUNAJ 9. (B.) Povodom današnje otvoritvene seje kongresa proti alkoholu je ministerski predsednik dr. Körber v imenu avstro-ogrske vlade pozdravil slavnostno zborovanje in sicer francoskim in potem nemškimi jeziki. Izjavil je najživahnejši interes

vlade na človekoljubnih prizadevanjih kongresa, kakoršnji interes kažejo tudi druge vlade odposlavše mnoge delegate.

Slavnosti v Nizzi.

NIZZA 9. (B.) Na včerajšnji javni teledobbi se je udeležilo 180 društev, ki so zastavami difilirali pred predsednikom republike Loubetom. Med inozemskimi društvi je bilo tudi nekaj čeških. V svoji zdravici na banketu je rekel predsednik republike, da se prebivalci Nizze zavedajo dolžnosti častne straže ob meji.

Loubet je napil razvoju Nizze in slogi mejne prebivalci v ljubezni do domovine in nje republike.

Štrajk v Marziju.

MARZIJ 8. V različnih delavnicah so vsprejeli na delo 2500 delavcev, med istimi mnogo takih, ki so bili nameščeni pred štrajkom. Pričakuje se za gotovo, da jutri vsi delavci pridejo na delo, izvzemši nosilce oglja.

Demonstracije v Ženevi.

ŽENEVA 8. Po nalogu vladnega svetnika je vladni tajnik izrazil ruskemu konzulu obžalovanje ženevske vlade na dogodkih zadnjega petka.

Zannardelli na potovodnju.

MADERNO OB GARDESKEM JEZERU. 9. (B.) Ministerski predsednik Zannardelli je včeraj odšel v Breseio. Dvesto obgarsko jezero bivajočih nemških turistov so mu priredili ovacijo. Ministerski predsednik se je zahvalil na skazani mu pozornosti in se je simpatično izrazil za Nemčijo.

Pogreb bivšega ministra Stojlova.

SREDEC 8. Danes popoldne se je vršil pogreb Stojlova na državne stroške. Pogreba so se udeležili zastopniki kneza, vlade in sobranja. Stojlov je umrl na pljučnici, ki se je nenadoma shujšala.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 3. (B.) Glasom neke vesti Reuterjeve pisarne iz Pekinga se v kitajskih krogih širi govorica, da je Tungfusiang razvil zastavo upora in, da z veliko močjo koraka proti Kalganu. Ta vest pa še ni potrjena.

Zvečer.

Podlesnik.

Sedel je za pisalno mizo s povešenimi rokami in sklonjeno glavo. Pred njim je ležala pola belega papirja. Luč pa je gorela motno in slabo razsvetljevala kot, v katerem je stala miza. Tam zadaj v sobi pa je vladal polumrak... Temne preproge na oknih so se majale v nočnem vetru sem in tja... počasi... na lažno...

On je mislil.

Da, tam zunaj je svet velik in krasen, poln jasne svetlobe in pisanega cvetja. A ta svet ni za-te!

Ne, ni za-me. Ako bi šel tja, nastane tudi tam tema in puščoba!

Na dušo mu je legalo nekaj mehkega, žalostnega.

Tam zunaj v svetu, v življenju pa so posipale nevidne roke cvetje srečezne, katerih je tisti svet, tisto solnce in cvetje.

On pa je prijel pero v roke in hotel zlit tisto mehko žalost na beli papir. Hotel je pisati tako kakor še ni pisal nikdo... Povsod cvetje, življenje, solnce, sreča in rože, velike, opojno duhteče rože cveto v tem vrtu. Samo njegova pot je pusta in prazna, samo njegova.

Da, hotel je pisati o tem.

Komu? Naslonil je glavo ob mizo in mislil, komu naj piše o tem lepem in žalostnem, ki mu živi v duši. Komu naj zaupa vse to, ne da bi profaniral sebe in umazal duše svoje?!

Prijateljem?! To je tistim ljudem, ki občujejo z njim, govore z njim o vseh mogočih vprašanjih, od katerih pa nihče ne vprašuje nikdar, kako je v njem, v duši njegovi, seje-li tudi tam kako solnce kakor na njegovem obrazu? Ni-li tam pusto in prazno?

Ne, tem ne!

In misli je dalje, dolgo...

Nikomur ne more in ne sme odkriti duše svoje!

Pero mu je palo iz rok, na bel papir pa so padale soize...

Luč na mizi je gorela motno, brleče.

Trgovina in promet.

Plovna zveza med Dunajem in Trstom. Dunajski vladni list omenja razne načrte za gradnjo plovnega kanala med Dunajem in Trstom. Najnovejša načrta za ta kanal sta izdelala, jednega neki ruski tehnik, drugega pa dunajski inženjer Wagenführer. Po načrtu slednjega bi prišel ta kanal v Barokovljah v morje. Stroški za gradnjo kanala in za plovbeno ladijevje znašali bi 566 milijonov kron in upravni stroški stali bi letnih 6.8 milijonov kron.

jem in Trstom. Najnovejša načrta za ta kanal sta izdelala, jednega neki ruski tehnik, drugega pa dunajski inženjer Wagenführer. Po načrtu slednjega bi prišel ta kanal v Barokovljah v morje. Stroški za gradnjo kanala in za plovbeno ladijevje znašali bi 566 milijonov kron in upravni stroški stali bi letnih 6.8 milijonov kron.

Domače zdravilo. Da se izogne morebitnega nesporazumljenja, dovoljujemo si izrecno povdariti, da je izdelovanje in prodajanje inseriranega izdelka bilo dovoljeno odlokom c. kr. namestništva v Pragi od dne 5. maja 1895 št. 61266 in z odlokom c. kr. ministerstva za notranje stvari na Dunaju od dne 10. novembra 1895 št. 17464 ter da odgovarja oglas v polnem obsegu vsem dosedanjim postavnim določbam in oblastvenim zahtevam.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
• T R S T •
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogar (solsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PASTIGLIE PROTI PRENDINI
kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škatljica stane 60 stotink.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnev. Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTONI
GISSHÜBLER
naravnih
alkoholnih
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dunajska filjalka
Bankine vloge na knjižice s 4%
 Posredstvo, brezno posredovanje, posojila na vred-
 nostno papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Podpisana izrekam vsem, ki so spre-
 mili mojega soproga, gosp.

Antona Bitenca
 nadučitelj v pokoju

k večnemu počitku najtoplejo zahvalo.
 Bog plačaj!

Hedvika Bitenc
 nadučitelj vdova.

Osmico v Rojanu

odprl sem za Velikonočne
 praznike ter naznanim slav-
 nemu občinstvu, prijateljem
 in znancem, da bom točil do-
 mači pridelek.

Priporočam se za obilen
 obisk

Ivan Marija Bole.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za
 besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno
 zniža. Oglaš za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filjalka ulica Riborgo 15 ima
 veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčic
 v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
 godbi in naročilo franco na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčičarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse
 druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki stajata hvaljivosti Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga raznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence.
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje-
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih
 in vseh ženskih boleznih, kakor: ne-
 rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok,
 neredna lega maternice itd., kakor sploh
 v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od
 9-11 in od 3-4.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 mlo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh kroglic, ki so tudi pod
 imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane,
 stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljati: 1 zavitek
 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz

ozkega trpotca razslizujoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.
 pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za šelooc in živce, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska

esenca imenovana.) — Lahko raztoplju-
 joče zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajstica
 steklenic 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljša sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.
 Pošiljate po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.
 Če se prej vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.

„Slovenka“

se prodaja v Trstu v naslednjih tobakarnah:

Lavrenčič (na trgu pred vojašnico), na kolodvoru južne železnice, Stančič
 (Molin piccolo), Majcen (ul. Miramar), Chiozza (Žitkova hiša), Ponte della
 Fabbra, Sv. Jakob, Sv. Anton stari. — Cena zvezku 20 novč. (40 stotink.)

Vsebinska 3. zvezka: Emancipacija, Zofka Kveder. — V nebesa. Kazimir
 Tetmajer. — Spomani možu. Zmagoslavje. — Odprto pismo. Ivan Podlesnik. — Žena
 in politika. Rok Drogenik. — Slovanska politična tragedija. Stepan Radić. — O spolni
 vzgoji. Dragotin Lončar. — Nove knjige. — Beleške.

Uredništvo in upravništvo; Trst, Molin Piccolo 3. II.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih
 hitro zdravi ter odpravi na človeškem
 telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je
 za hribolazce, kolesarje in jezdece ne-
 obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franco 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s
 cenikom ter seznamom zalog na celim svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatem
 (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranje varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednos: zatore
 naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR!

ZALOGA PRI IV. JEBACINU V LJUBLJANI.

Cenjene gospodinje
 skusite da ta naša
 izborna sladna kava
 najde pot v vsako
 slovensko hišo.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franco na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljatve na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani

Josip Gregorčič

„Secesija“.

Kuhinjska posoda od sivega emaj-
 liranega železa, prekaša vse druge enake
 izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter
 je zelo po ceni in brez konkurence. Za-
 loga popolne kuhinjske opreme. No-
 vost te vrste je patentovani stroj za
 kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam
 od sebe, ne da bi bilo ga treba nad-
 zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin
 TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz ni-
 klja Sidro-Remontoir, s pokri-
 valom in tri-letnim jamstvom.
 Ima sekundarno in popolno
 izdelan stroj. (Ni primerjati
 onim, katere pošiljajo mnogi
 bazarji za pozlačene.)
 1 verižica za uro, sestava
 oklepa (na zahtevo iz niklja
 ali posrebrjena).
 1 krasna igla za zavratnike
 za gospode iz amer. double,
 zlata s kameni, podobnimi bri-
 jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
 priznanega od c. kr. državnega urada.

1 par krasnih gumbov za roke iz amerikan-
 skega double zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer-
 double-zlata (5 komadov).

1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
 valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
 madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri
 naročilu za samih gld. 2-95. (Sama žepna ura iz
 niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne
 ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj
 Jednaki oglasi so le posnemanja.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
 in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.
 Ilustrovani ceniki gratis in franco.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,
 v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega,
 če tudi ni član društva in se obrestu-
 jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni
 davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
 menjice po 6 % in na vključbe po 5 1/2 %.

Uradije vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
 in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
 in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
 Poštno-hran. račun št. 837.315.